

Emmeloord, 8 november 2016.

Onderwerp

Tussentijdse investeringen Cultuurbedrijf

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Op basis van Bedrijfsplan Cultuurbedrijf Noordoostpolder 2016-2018 in te stemmen met tussentijdse investeringen bij museum Schokland en in het theater 't Voorhuys.
2. In te stemmen met het verstrekken van een geldlening aan de Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder van € 150.000 voor de tussentijdse modernisering museum Schokland.
3. Een aanvullend krediet te verstrekken van € 186.000 voor de tussentijdse bouwkundige aanpassingen in het theatergebouw.
4. De 4e wijziging van de programmabegroting 2017 vaststellen.

Doelstelling

Toekomstbestendig Cultuurbedrijf Noordoostpolder.

Inleiding

In het voorjaar van 2016 heeft Cultuurbedrijf Noordoostpolder haar Bedrijfsplan 2016-2018 ingediend. Hierin schetst het Cultuurbedrijf haar plannen voor de komende jaren waarin zowel financiële als beleidsinhoudelijke aspecten benoemd worden. Om haar financiële bedrijfsvoering gezond te houden is het belangrijk investeringen te doen bij zowel theater 't Voorhuys als museum Schokland. Het Cultuurbedrijf vraagt hiervoor investeringsmiddelen aan.

Argumenten

Ad.1.1 Tussentijdse investeringen nodig voor uitvoeren Bedrijfsplan

Het Cultuurbedrijf heeft een bedrijfsplan opgesteld om gericht te kunnen ingrijpen in de financiële positie die zoals zij zelf concluderen onvoldoende solide is en tot tekorten zou leiden. In het bedrijfsplan wordt ingegaan op de maatregelen die nodig zijn zowel beleidsmatig als financieel om een sluitende begroting te krijgen. In zowel het museum als het theater moet worden geïnvesteerd om aantrekkelijk te blijven voor het publiek waardoor een sluitende begroting kan worden gerealiseerd vanaf 2018 zoals in bedrijfsplan opgenomen. Zonder deze investeringen is de kans op verslechtering nadrukkelijk aanwezig.

Ad.1.2 Noodzakelijke tussentijdse modernisering museum Schokland

Het museum is sterk verouderd en toe aan een modernisering. De tentoonstelling voldoet niet meer aan de eigentijdse en interactieve eisen van bezoekers. Door een vernieuwing van de vaste tentoonstelling van het verhaal van Schokland te realiseren blijft het museum aantrekkelijk voor het publiek en is een groei van bezoekers aannemelijk. Met betrekking tot Schokland speelt momenteel de vraag het al dan niet realiseren van een Werelderfgoedcentrum (WEC) en wat voor plaats het museum en het Cultuurbedrijf

hier dan in kan hebben. Met de gemeenteraad is afgesproken dat dit een apart traject is dat afzonderlijk wordt behandeld. Bij de investeringen die nu voorgesteld worden zal, zo veel als mogelijk, rekening gehouden worden met een eventuele verplaatsing van de tentoonstelling.

Ad.1.3 Tussentijdse investeringen in theater 't Voorhuys nodig

Door de Beurszaal te verbouwen tot een vlakke vloerzaal die primair ingezet zal worden voor verhuuractiviteiten zal tegemoet worden gekomen aan de hedendaagse eisen van de zakelijke markt. Uit het businessplan blijkt dit noodzakelijk omdat zonder deze aanpassingen een groot aandeel van de zakelijke markt verloren zal gaan wat een groot negatief effect zal hebben op de exploitatie. Zonder deze aanpassingen zijn er maar beperkt mogelijkheden voor flexibele programmering wat maakt dat de exploitatie verder onder druk komt te staan. Ook wordt voorgesteld aanpassingen te doen in de akoestiek van het gebouw en het entreegedeelte aan te passen omdat de kassarimte niet meer voldoet aan de Arbo-eisen en weinig gastvrij oogt.

In het proces naar de verzelfstandig toe is altijd duidelijk geweest dat een grote meerwaarde zit in een gezamenlijk pand, zowel qua gebouwbeheer als beleidsinhoudelijk. Gesteld is echter dat het verzelfstandigde Cultuurbedrijf zich eerst moet waar maken en nieuwbouw pas in een later stadium aan de orde is. In de begroting is hierop vooruitlopend een stelpost opgenomen voor gebouwen Cultuurbedrijf. Door nu eerst te kiezen voor tijdelijke investeringen blijft deze lijn gehandhaafd. Nieuwbouw zal pas aan de orde zijn rond 2022. Hiervoor zal niet voor 2018 definitieve besluitvorming voorgelegd worden aan de raad. Dit sluit weer aan bij een nieuwe convenantperiode en de nieuwe raadsperiode.

Ad. 1.4 Realistische ramingen verbouw- en inrichtingsplannen

De voorstellen van het Cultuurbedrijf zijn sober en doelmatig en de ramingen zijn realistisch. Het gaat niet om grootschalige ingrepen.

Museum		BP	Theater		BP
Kosten			Kosten		
Aanpassen ruimtes		120.000	Bouwkosten Beurszaal		226.000
Interactieve opstellingen		110.000	Inrichting		130.000
Buiten opstellingen		60.000	Bouwkosten entreegebied		74.000
Overig		60.000	Inrichting		5.000
Totaal		350.000	Totaal		435.000
Dekking			Dekking		
Investeringen door CB		75.000	Investering door CB		135.000
Investering gemeente		150.000	Groot Onderhoud gemeente		98.850
Cultuurfondsen		125.000	Stelpost huisvesting 2017		15.192
Totaal		350.000	Investering gemeente		185.958
			Totaal		435.000

Dit voorstel gaat over de genoemde investeringen van de gemeente (rood in beide kolommen). De totale verbouw- en inrichtingsplannen kosten meer dan enkel de investeringen die aan de gemeente gevraagd worden. In beide gevallen zal het Cultuurbedrijf ook zelf investeren. Bij het theater wordt het groot onderhoud dat moet plaats vinden zodanig ingezet dat het ook bijdraagt aan de plannen. Voor de aanpassingen bij het museum wordt geraamd met een bijdrage vanuit cultuurfondsen om de begroting rond te krijgen.

Ad. 2.1 Investeringen museum middels een lening

Voorstel is voor de investeringen in het museum een lening aan het Cultuurbedrijf te verstrekken van totaal € 150.000. Het Cultuurbedrijf zal deze lening in 5 jaar (2018-2022) aflossen en zal over deze lening een marktconforme rentevergoeding betalen. In totaal is dit een bedrag van € 31.000 per jaar. Via een aanvullende subsidie wordt het Cultuurbedrijf hierin door de gemeente gecompenseerd. Deze aanvullende subsidie wordt

gedekt uit de stelpost huisvesting Cultuurbedrijf. Deze post is structureel opgenomen in de begroting en dit voorstel betreft geen aanvraag om nieuwe middelen. Hierbij geldt nadrukkelijk de voorwaarde dat de gemeente de lening pas zal verstrekken wanneer de middelen uit subsidieaanvragen bij cultuurfondsen definitief zijn.

Ad. 2.2 Geldlening mag alleen voor publieke zaak

Zoals bij 2.1 aangegeven is er een geldlening nodig. In de wet Fido en de financiële verordening is vastgelegd dat de gemeente uitsluitend leningen mag verstrekken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. De motivatie om deze lening te verstrekken is dat de gemeente de toegang tot kunst en cultuur voor iedere bevolkingsgroep in stand wil houden. Ondanks de verzelfstandiging tot een Cultuurbedrijf ziet de gemeente erop toe dat de subsidie uitvoeringsovereenkomst 2015-2018 wordt uitgevoerd, passend binnen het cultuurbeleid zoals door de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld.

Ad. 3.1 Verstekken krediet voor verbouwing theater

De voorstellen voor het theater betreffen bouwkundige aanpassingen. Het Cultuurbedrijf neemt de investeringen in het interieur en apparatuur voor haar rekening (€ 135.000). De gemeente zal, als eigenaar van het gebouw, de verbouwing voor haar rekening nemen. Het gepland groot onderhoud (€ 98.850) komt ten laste van de voorziening gemeentelijke gebouwen. Daarnaast worden de eenmalige kosten voor ontwerp- en advieskosten (€ 15.192) opgevangen uit de stelpost huisvesting 2017. Voor het resterende bedrag is een aanvullend krediet nodig van afgerond € 186.000. Dit bedrag wordt geactiveerd en het activum wordt in 5 jaar afgeschreven. In totaal gaat dit om een jaarlijks bedrag van € 37.200. De dekking van deze kapitaallast vindt plaats uit de stelpost huisvesting Cultuurbedrijf. De verbouwing vindt in nauw onderling overleg plaats.

Ad. 4.1 Dekking uit stelpost huisvesting Cultuurbedrijf

In de Programmabegroting is een structureel budget opgenomen van € 189.000 voor het realiseren van een verzelfstandigd en nieuw te vormen centrum voor kunstzinnige vorming e.d. (beleidsplanning 2014-2017). Hieruit wordt jaarlijks, zolang er nog geen nieuwbouw is gerealiseerd, € 48.000 gestort in de voorziening groot onderhoud gebouwen en is met het Cultuurbedrijf afgesproken dat jaarlijks € 60.000 beschikbaar wordt gesteld als compensatie voor het beheer van de dislocatie aan Cultuurbedrijf. Er resteert nog een bedrag van afgerond € 81.000. Voorstel is om de komende 5 jaar dit budget te gebruiken als dekking voor de noodzakelijk tussentijdse investeringen bij zowel het museum als het theater. Dit betreft:

	2018	2019	2020	2021	2022
Stelpost	189.000	189.000	189.000	189.000	189.000
Voorziening gemeentelijke gebouwen	-48.000	-48.000	-48.000	-48.000	-48.000
Dislocaties Cultuurbedrijf	- 60.000	- 60.000	- 60.000	- 60.000	- 60.000
Stelpost beschikbaar	81.000	81.000	81.000	81.000	81.000
Aanvullende subsidie museum	- 31.000	- 31.000	- 31.000	- 31.000	- 31.000
Bouwkundige aanpassingen theater	- 37.200	- 37.200	- 37.200	- 37.200	- 37.200
Totaal restant stelpost	12.800	12.800	12.800	12.800	12.800

Kanttekeningen

Ad. 1.1 Verzelfstandigd Cultuurbedrijf kan noodzakelijk investeringen niet zelf doen
Het opgestelde bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf laat zien dat zonder voorgestelde verbouw- en inrichtingsplannen de exploitatie van het bedrijf negatief is. Het Cultuurbedrijf is echter niet in staat om als verzelfstandigde organisatie deze totale

investeringen te bekostigen. Dat komt in de eerste plaats doordat de verzelfstandiging nog geen twee jaar een feit is en de organisatie geen reserves heeft kunnen opbouwen om dit soort investeringen te doen. Bovendien is de exploitatie wel op afstand van de gemeente gezet maar is de gemeente nog steeds subsidieverstrekker voor de activiteiten van het Cultuurbedrijf en eigenaar van de gebouwen. Als gemeente hebben wij belang bij een duurzame exploitatie. Door bij te dragen aan deze investeringen hebben we als gemeente meer zekerheid over de budgetten zoals genoemd in het bedrijfsplan en waarop onze subsidiebedragen de komende jaren zijn gebaseerd.

Ad. 1.2 Inzet eigen middelen Cultuurbedrijf

Het Cultuurbedrijf zal een deel van de investeringen uit eigen middelen bekostigen. Dit betreft een investering in museum Schokland van € 75.000 en een investering in het theater van € 135.000. In de subsidieuitvoeringsovereenkomst 2016-2018 is opgenomen dat een verzoek voor financiering van investeringen vergezeld dient te zijn van een meerjarig investeringsplan en een meerjarig kasstroomoverzicht. Beide overzichten dienen onderbouwd te zijn met zowel een tekstuele als financiële toelichting. Definitieve honorering door het college van het verzoek om de tussentijdse investeringen is afhankelijk van dit investeringsplan en kasstroomoverzicht in relatie tot de ontwikkeling van de exploitatie.

Ad 2.1 Inkomsten uit derden bij investeringen museum niet zeker

Een onzekere factor zijn de geraamde inkomsten uit cultuurfondsen voor de voorgestelde aanpassingen in de tentoonstelling in het museum. Het is een taak voor het Cultuurbedrijf om deze binnen te halen. Pas wanneer er zekerheid over die inkomsten is zal het college de lening verstrekken.

Ad. 3.1 Second opinion geeft aan dat terugverdieneffect investeringen laag is

Berenschot heeft op verzoek van de gemeente een second opinion uitgevoerd op het bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf. Een van de opmerkingen betrof de verwachte terugverdien opbrengsten van de verbouwing in het theater, die in het bedrijfsplan op € 25.000 worden geraamd. De terechte vraag werd gesteld of dit de investering waard zou zijn. Het Cultuurbedrijf geeft aan dat zij het terugverdien effect conservatief heeft ingeschat, Berenschot gaf dat ook al aan. Dit hebben zij gedaan om uit te gaan van het minst gunstigste scenario. Bovendien wordt hier het negatieve effect van het niet doen van deze aanpassingen niet in meegewogen. Niet ingrijpen betekent minder opbrengsten uit de zakelijke markt en daarmee een negatief effect op het resultaat.

Ad 4.1 Komende vijf jaar zijn deze middelen niet voor iets anders te bestemmen

Inzetten van de stelpost huisvesting Cultuurbedrijf betekent dat de komende vijf jaar deze middelen niet beschikbaar zijn voor het oorspronkelijke doel, het realiseren van een verzelfstandigd en nieuw te vormen centrum voor kunstzinnige vorming e.d. (beleidsplanning 2014-2017). Zoals hierboven al aangegeven zal van nieuwbouw niet eerder dan 2022 sprake zijn. Het initiële besluitvormingstraject zal op zijn vroegst leiden tot een principe besluit in 2018 en eventueel daaropvolgende vervolgtraject zal niet leiden tot realisatie voor 2022 van een nieuwbouw waarin alle onderdelen van het cultuurbedrijf een plek krijgen.

Planning/Uitvoering

Na raadsbesluit zullen gemeente en Cultuurbedrijf nadere afspraken maken over uitvoering. Met name de verbouwing bij het theater luistert nauw en zal tijdens de zomerstop moeten plaats vinden. Met betrekking tot het museum geldt dat eerst de overige middelen definitief beschikbaar moeten zijn gesteld voordat de lening door het college verstrekt zal worden. Wanneer de leningsovereenkomst afgesloten is zal de raad hier actief over worden geïnformeerd.

Bijlagen

Bedrijfsplan Cultuurbedrijf 2016-2018

No. 439584-5

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : De heer A. Poppe
Steller : mevrouw E.T.M. Müller; 0648134613; e.muller@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2016,
no. 439584-1;

B E S L U I T:

1. Op basis van Bedrijfsplan Cultuurbedrijf Noordoostpolder 2016-2018 in te stemmen met tussentijdse investeringen bij museum Schokland en in het theater 't Voorhuys.
2. In te stemmen met het verstrekken van een geldlening aan de Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder van € 150.000.
3. Een aanvullend krediet te verstrekken van € 186.000 voor de tussentijdse bouwkundige aanpassingen in het theatergebouw.
4. De 4e wijziging van de programmabegroting 2017 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 12 december 2016.

De griffier, de voorzitter,